

Kokkuvõte 2019. a kohta

Haridus- ja sotsiaalasutuste valdkond

2019. a oli Terviseameti (TA) Põhja, Ida, Lõuna ja Lääne regionaalosakondade (RO) järelevalve all olevaid tegutsevaid objekte haridus- ja sotsiaalasutuste valdkonnas kokku 2239. Kontrolliti 731 objekti ehk 32 % tegutsevatest objektidest (2018.a 1394 objekti ehk 66 % tegutsevatest objektidest).

2019.a plaanilist kontrolli haridus- ja sotsiaalasutustes ei toimunud. Asutusi kontrolliti kaebuste saabumisel, järelkontrolli või koolide ja lasteaedade sisekliima sihtkontrolliga seoses ja selleks, et väljastada asutusele terviseohutuse hinnang (asutuse taotluse alusel).

Kokkuvõte ei sisalda tervishoiu- ja kinnipidamisasutusi toitlustavate objektide statistikat. Koos tervishoiu- ja kinnipidamisasutusi toitlustavate objektidega (kokku 59) oli tegutsevaid objekte haridus- ja sotsiaalasutuste valdkonnas kokku 2298.

Ametkondlikult jätkus suhtlus kohalike omavalitsuste, linnavalitsuste, tervishoiukõrgkoolide, laste- ning sotsiaalasutuste juhtide, ministriumite, Sotsiaalkindlustusameti, tervisenõukogudega, Tööinspektsiooni, Päästeameti, Õiguskantsleri kantselei, Veterinaar- ja Toiduametiga.

Tegutsevate objektide arvu regionaalosakondades kajastab Tabel 1.

Tabel 1. Tegutsevate objektide arv regionaalosakondades

Asutused	IDA RO	LÄÄNE RO	LÕUNA RO	PÕHJA RO	Kokku
Koolieelsed lasteasutused	97	99	218	330	744
Koolid	84	92	183	217	576
Noortelaagrid	9	5	11	5	30
Lapsehoiuteenus	20	17	88	148	273
Asendushooldusteenus	28	4	14	21	67
Täiskasvanute hoolekandeadasutused	46	41	74	48	209
Laste ööp. hoolekanne	5	2	1	4	12
Erihoolekandeteenused täisk.	43	35	34	74	186
Sots.rehab teenus	31	10	5	77	123
Muu inspekteerimine	0	0	0	3	3
Kutsekoolid	4	0	0	12	16
Kokku*	367	305	628	939	2239

* ei sisalda objekte, mis toitlustavad tervishoiu- ja kinnipidamisasutusi

Rida „Erihoolekandeteenused“ sisaldab toetatud elamise teenust, kogukonnas elamise teenust ja ööpäevaringset erihooldusteenust. „Täiskasvanute hoolekandeadasutused“ sisaldab

täiskasvanute üldhooldusteenust, tugikodu-, turvakodu-, varjupaigateenust, päevahoide ja -keskusi täiskasvanutele.

Alates 2018. aastast kannab haridus- ja sotsiaalasutuste valdkond riigi poolt pakutava teenuse nime: „Teenus nr 145“. Mõõdikud, mis iseloomustavad valdkonda 2019.a:

Tabel 2. Teenus nr 145 mõõdikud

Teenuse nimi	2019 täitmine
koolide vastavus valgustatuse nõuetele	97%
süsihappegaasi sisaldus õpperuumides vastab nõuetele (viibimine koolides, kus on piisav õhuvahetus)	99%
isikliku hügieeni tagamise tingimused koolieelsetes lasteasutustes	100%
liikumise ja kehalise tegevuse tingimused koolides	99%
õigeaegselt vastatud teabenõuete osakaal	87%

Teabenõuetele vastamine viibis, kui teabenõue saadeti töötajale, kes oli lähetuses või muul põhjusel saabunud teabenõuet koheselt vastajale edasi ei saatnud. Ka osa teabenõudena saabunud kirjadest oma sisult ei klassifitseerunud teabenõudeks ja neile vastati, nagu saabunud kirjadele.

2018. aastaga võrreldes vähenes 3 asutuse võrra lapsehoiuteenuste pakkujate arv (2018 lõpus 276), lasteaedade arv kasvas viie asutuse võrra (2018. a 739). Pidevalt on kasvanud eakatele või puudega täiskasvanutele mõeldud ööpäevaste üldhooldekodude (2017.a 169, 2018.a 178, 2019.a 191) ja erihoolekandeteenuste pakkujate arv (2017.a 156, 2018.a 177, 2019.a 186).

Võrreldes 2018. aastaga suurenes RO-de poolt läbivaadatud projektide, ehitiste kasutuselevõtmise hinnangute ja väljastatud terviseohutuse hinnangute arv arv. Väljastatud terviseohutuse hinnangute arv suurenes hüppeliselt seetõttu, et lisandusid kõik täiskasvanute üldhooldekodud ja turvakoduteenuse osutajad, kellele hakkab kehtima 2020.a tegevusloa nõue. Terviseohutuse hinnang oli üheks eelduseks tegevusluba saada.

2019. a kokku:

- vaadati läbi 193 projekti (2018.a 192, 2017.a 153)
- väljastati 116 ehitiste kasutuselevõtmise hinnangut (2018.a 101, 2017 a 77)
- väljastati 442 terviseohutuse hinnangut (2018.a 214, 2017. a 167)

Alates jaanuarist 2020.a peab olema üldhooldekoduteenuse ja turvakoduteenuse osutajatel tegevusluba, sellega seoses tegelesid regionaalosakonnad terviseohutuse hinnangute väljastamisega neile asutustele. Seetõttu tõusis hüppeliselt ka väljastatud terviseohutuse hinnangute arv, võrreldes eelnenud aastatega. Paljud asutused jätsid hinnangute taotlemise aasta viimastele kuudele, lõpetades remonti, lastes üle mõõta ruumide valgustust ja kõrvaldades teisi, inspektorite poolt varem välja toodud puuduseid.

Laste ööpäevaringselt tegutsevaid üldhooldekodusid (sh laste ööpäevaringsed varjupaigad) oli 12 (2018.a 9, 2017. a 10).

Tabel 3. Ööpäevaringseid laste/ täiskasvanute hoolekandeesutused

IDA		LÄÄNE		LÕUNA		PÕHJA	
laste	täiskasvanute	laste	täiskasvanute	laste	täiskasvanute	laste	täiskasvanute
5	46*	2	34*	1	70*	4	41*

*ei sisalda varjupaiku

Regionaalosakondade tööd kajastavad Tabelid 4, 5 ja 6.

Tabel 4. Ennetav järelevalve

	IDA	LÄÄNE	LÕUNA	PÕHJA	Kokku
Läbivaadatud projektide arv	25	20	47	101	193
Ehitise kasutuselevõtmise hinnangute arv	25	13	24	54	116
Terviseohutuse hinnangu andmine	67	44	186	145	442
Kokku:	117	77	257	300	

Ettekirjutuste arv on võrreldes eelnenud kahe aastaga palju vähenenud. Tehti 1 ettekirjutus, (2017 a 6 ettekirjutust, 2018. a 7), tegemist oli täiskasvanute üldhooldekodule tehtud järelkontrolliga. Ettekirjutuste arvu vähenemise üheks põhjuseks on asjaolu, et 2019.a vähenes asutuste kontrollimiste arv. Teine põhjus on, et ettekirjutusi on tehtud ühtede ja samadele asutustele. Aastatega on need õppinud, et puudused tuleb tähtjaks kõrvaldada või järgneb sunniraha määramine. Sunniraha 2019.a ei rakendatud (2018.a kolmel korral).

Pöördumisi (nõustamisi, teabenõudeid, kaebusi) oli teenus nr 145 kohta aastas kokku 248, neist keskkonna kohta esitati 45 kaebust (2018.a 54 kaebust). Valdkonnapõhiselt jagunesid kaebused järgmiselt: koolid (9), koolieelsed lasteasutused (19), lapsehoiuteenus (1), täisk.hoolekandeesutused (8), „muud“ asutused (8). Korduvad kaebused teemade kaupa: lasteaiad-sooja vett ei ole, umbne õhk, lõhnaprobleem, hügieeninõuete mittetäitmine; koolid-1.kl lastele jäetakse kodus õppimist, umbne õhk, kontrolltööde sagedus, lõhnaprobleem; täiskasvanute hoolekandeesutused- kientide halb kohtlemine.

Tabel 5. Ettekirjutuste, märgukirjade, kaebuste arv, sunniraha määramine

	IDA	LÄÄNE	LÕUNA	PÕHJA	Kokku
Kirjade arv	45	22	20	46	133
Ettekirjutuste arv	1	0	0	0	1

Tabel 6. Kontrollitud objektide arv regionaalosakondades

	IDA	LÄÄNE	LÕUNA	PÕHJA	Kokku
Koolieelsed lasteasutused	11	37	56	115	219
Koolid	7	48	44	57	156
Noortelaagrid	9	5	9	4	27
Lapsehoiuteenus	3	2	10	15	30
Asendushooldusteenus	1	4	8	3	16
Täiskasvanute hoolekandeesutused	42	34	73	43	192
Laste ööp. hoolekanne	3	0	1	3	7
Erihoolekandeteenused	4	3	21	23	51
Sots.rehab. teenus	8	0	5	17	30
Muu inspekteerimine	0	0	0	3	3
Kutsekoolid	0	0	0	0	0
Kokku	88	133	227	283	731

Korduvad puudused haridus-ja sotsiaalasutustes:

Koolieelsetes lasteasutustes:

- ruumid/hoone vajab remonti;
- valgustus vajab renoveerimist, puudu valgustuse mõõtmise protokoll;
- puudu kuivatuskapp riitele;
- liivakastide servalauad vaja uuendada;
- ruumikitsikus nõukogude aja lõpul ehitatud lasteaedades;

Koolides:

- ruumid/hoone vajab remonti;
- tehnoloogiaruumis puudu ventilatsioon või ohutusjuhend, seadmed amortiseerunud;
- seebi ja/või paberi puudumine tualetis;
- päevakava ja õppekorralduse nõuete rikkumine õpetajate poolt (kontrolltööde planeerimine, 1. klassis lastele kodutööde andmine);
- puudu valgustuse mõõtmise protokoll;

Täiskasvanute hoolekandeesutustes:

- tubade ülerahvastatus, puuduv privaatsus;
- elutubade mööbel ei ole nõuetekohane;

- sanitaarseadmete arv ei vasta määrukses nõutule;
- ruumide remondivajadus;
- puudu tervishoiuruum

Parma deklaratsiooni indikaatornäitajad

Parma deklaratsiooni indikaatornäitajate järgi hindab amet alates 2012. a koolide, koolieelsete lasteasutuste, asendushooldus- ja lapsehoiuteenuse osutamise kohtade ning laste hoolekandeesutuste ja noorte püsilaagrite elu- ja õppekeskkonna seisundit.

Tabel 7 võtab kokku regionaalosakondade järelevalve all olevate haridus- ja sotsiaalasutuste valdkonna objektide vastavuse Parma deklaratsiooni indikaatornäitajate järgi. Võrdluseks on kõrval toodud 2018. a.

Tabel 7.

Koolieelsed lasteasutused	Osakaal asutuste üldarvust %	
	2018	2019
Indikaatorid		
Isikliku hügieeni tingimused tagatud	100	100
Nõuetele vastava joogiveega varustatud	100	100
Joogiveest tingitud nakkuspuhangute arv	0	0
Liikumise ja kehalise tegevuse tingimused on tagatud	100	99
Viibimine hoonetes, kus on niiskus ja hallitus	3	2
Viibimine hoonetes, kus on piisav ventilatsioon	96	98
Viibimine hoonetes, kus on piisav tehisvalgustus	94	96

Koolid	Osakaal asutuste üldarvust %	
	2018	2019
Indikaatorid		
Isikliku hügieeni tingimused tagatud	99	98
Nõuetele vastava joogiveega varustatud	99	100
Joogiveest tingitud nakkuspuhangute arv	0	0
Liikumise ja kehalise tegevuse tingimused	99	99
Viibimine hoonetes, kus on niiskus ja hallitus	5	2
Viibimine hoonetes, kus on piisav ventilatsioon	93	99
Viibimine hoonetes, kus on piisav tehisvalgustus	96	97

Lapsehoiuteenus				Osakaal asutuste üldarvust %	
				2018	2019
Indikaatorid					
Isikliku hügieeni tingimused tagatud				100	100
Nõuetele vastava joogiveega varustatud				100	100
Joogiveest tingitud nakkuspuhangute arv				0	0
Liikumise ja kehalise tegevuse tingimused				100	98
Viibimine hoonetes, kus on niiskus ja hallitus				0	0
Viibimine hoonetes, kus on piisav ventilatsioon				100	100
Viibimine hoonetes, kus on piisav tehisvalgustus				100	100

Laste hoolekandeesutused				Osakaal asutuste üldarvust %	
				2018	2019
Indikaatorid					
Isikliku hügieeni tingimused tagatud				100	100
Nõuetele vastava joogiveega varustatud				100	100
Joogiveest tingitud nakkuspuhangute arv				0	0
Liikumise ja kehalise tegevuse tingimused on tagatud				90	100
Viibimine hoonetes, kus on niiskus ja hallitus				0	0
Viibimine hoonetes, kus on piisav ventilatsioon				100	100
Viibimine hoonetes, kus on piisav tehisvalgustus				90	100

Kontrollitud asutuste absoluutarv oli asendushooldusteenuse ja noorte püsilaagrite puhul 2019.a nii väike, et ei võimaldanud mõistliku osakaalu arvutamist reaalse olukorra kajastamiseks.

Sihtkontroll

2019.a lõpetati 2018. a alustatud sihtkontroll „Koolide ja lasteaedade sisekliima, sealhulgas valgustustiheduse olukorra kaardistamine“, mis viidi läbi kahe aastaga. Eesmärk oli välja selgitada asutused, mille sisekliima ja valgustus vajavad optimeerimist. Kontrollitud asutuste kohta koostasid regionaalosakonnad kokkuvõtted 2019. a lõpuks. Sihtkontrolli korraldas Keskkonnatervise osakond, läbiviijateks olid regionaalosakondade inspektorid. Kontrolliti Vabariigi Valitsuse 06.10.2011.a määruste nr 131 "Tervisekaitsenõuded koolieelse lasteasutuse maa-alale, hoonetele, ruumidele, sisustusele, sisekliimale ja korrashoiule" ja Vabariigi Valitsuse 30.05.2013. a määruse nr 84 "Tervisekaitsenõuded koolidele" nõudeid. Kuna tegemist on mahuka materjaliga, valmib uuringu kokkuvõte 2020.a lõpuks või 2021.a jooksul.

Koostas: Kaili Sillamaa